

Журавльова Валерія,

студентка

Науковий керівник: Пуцентейло П.Р.,

Західноукраїнський національний університет

БІЗНЕС-АНАЛІЗ ЯК СФЕРА РОЗВИТКУ СУЧАСНИХ КОРПОРАТИВНИХ СТРУКТУР В УМОВАХ НЕСТАБІЛЬНОГО СЕРЕДОВИЩА

Закономірним етапом розвитку вітчизняного економічного аналізу в умовах конкурентних ринкових відносин стала поява нового напрямку аналітичної роботи – бізнес-аналізу. Саме цей перспективний вид економічної роботи покликаний обґрунтовувати рішення щодо управління змінами бізнесу відповідно до вимог його зацікавлених сторін та мінливих зовнішніх умов. До таких змін можна віднести і цифрову трансформацію ділової активності вітчизняних підприємств. Доцільно погодитися, що "...бухгалтерський облік як в теоретичному, так і в практичному плані зазнає суттєвих змін, в яких задіяні інноваційні процеси створення, зберігання та передачі інформації. При цьому безпосередній вплив на швидкість і якість цих процесів справляє розвиток цифрових технологій" [5, с. 140].

Бізнес-аналіз зародився на основі синтезу принципів теорії зацікавлених сторін та узагальнення практики фахівців галузі інформаційної бізнес-аналітики. Нині його основним завданням є розвиток аналітичних підходів до комплексного вирішення проблем управління економічними, організаційними, технологічними, соціальними та екологічними змінами, змінами у сфері інформаційної підтримки бізнесу.

Бізнес-аналіз як сфера практичної професійної діяльності має коротку, але успішну історію застосування знань у цій галузі – BABOK (Business Analysis Body of Knowledge), розробленого та періодично актуалізованого Міжнародним інститутом бізнес-аналізу (IIBA). Оскільки практика бізнес-аналізу за кордоном і в нашій країні спочатку була ініційована спільнотою фахівців у галузі ІТ, то поширення похідних від ІТ цифрових технологій відбилося на становленні нового напрямку – діджитал-бізнес-аналізу. Це свідчить про розвиток та поширення ідей бізнес-аналізу в нових сферах.

Відмінною рисою сучасних систем бізнес-аналітики є реалізація ними таких основних технологічних принципів: отримання даних з різних транзакційних систем оперативної обробки інформації та об'єднання їх у єдине сховище даних (data warehouse); автоматизація основних етапів збору, обробки та зберігання даних у вигляді спеціальних ETL-засобів (від англ. extract-transform-load); багатовимірний аналіз інформації на основі OLAP-інструментів (Online Analytical Processing) та засобів пошуку даних (Data Mining); представлення результатів аналізу з урахуванням спеціальних засобів візуалізації як інформаційних панелей (dashboard).

Реалізація наведених принципів визначається особливостями програмного забезпечення, представленого як розвиненими наборами аналітичних інструментів (Enterprise BI Suites – EBIS), так і засобами для створення самостійних BI-додатків в рамках діючих корпоративних інформаційних систем [4].

Самостійна пропозиція комплексів EBIS та BI-платформ на сучасному ринку аналітичних систем орієнтована, перш за все, на підприємства з розвинутою інформаційною інфраструктурою формують також найбільші світові виробники програмного забезпечення в галузі обробки даних. Так, компанія SAS Institute, розпочавши свою діяльність ще в 1976 році з випуску системи статистичних розрахунків Base SAS для мейнфреймів IBM, в даний час пропонує цілий спектр як окремих BI-рішень, так і інтегровані програмні комплекси, наприклад, SAS Enterprise Intelligence Platform.

Окремі автори стверджують: "Обліково-аналітична система управління – це система, що передбачає облікову, аналітичну та контрольні підсистеми, котрі базуються на обліковій і позаобліковій інформації, що дає змогу забезпечити необхідною інформацією не тільки поточне, оперативне, а й стратегічне управління підприємством" [4, с. 79].

Однією з переваг у розвитку як ERP-технологій, так і BI-систем компаній-лідерів світового ринку є та обставина, що вироблені ними системи базуються на системах управління базою даних власної розробки. Так виробники, що знаходяться на перших місцях у світі за обсягами продажів програмного забезпечення для баз даних, одночасно займають провідні позиції і серед розробників ERP-систем і BI-

платформ: Oracle з СУБД Oracle Database, IBM з IBM DB2, SAP з SAP Sybase IQ , Microsoft з Microsoft SQL Server. Базовою основою, безсумнівно, є обліково-аналітична підсистема, тому що саме в ній формується та обробляється інформація, яка використовується для аналізу та контролю.

Список використаних джерел

1. Баглей Р.Р. Формування та забезпечення економічної безпеки корпоративних структур в умовах нестабільного середовища. Інноваційна економіка. 2021. № 3-4 (87). С.175-179.
2. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» (в редакції від 01.07.2021). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>
3. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 8 «Нематеріальні активи» (в редакції від 03.11.2020). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0750-99#Text>
4. Пуцентейло П.Р., Гуменюк О.О. Інформаційне забезпечення аналітичної діяльності в управлінні підприємством Інститут бухгалтерського обліку, контроль та аналіз в умовах глобалізації. 2019. Випуск 1-2. С. 74-82.
5. Пуцентейло П.Р., Довбуш А.В. Основні вектори розвитку бухгалтерського обліку в умовах цифрової економіки. Інноваційна економіка. 2021. № 3-4 (87). С.140-151.